

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Sessio Secvnda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

tionis Cathedralis Ecclesie Osnabrugensis festum, omni solemniori ritu ad maiorem divini Numinis honorem id peragere Illustrissima Suae Celsitudini placuit. Ante altare parochiale extra Chorum, specialiter ad id exornatum, Sacrum de Dedicatione cum Collecta de Spiritu sancto per alteram illam Illustrissimam Suae Celsitudinem decantatum fuit. Prope dictum altare Parochiale, theatrum oblongum exstructum erat; in huius latere dextero Cathedralis Ecclesie Canonici, in latere vero sinistro Dominus Abbas Iburgensis, Dominus Vicarius in spiritualibus Monasteriensis, Ioannes Vagedes, (qui in hac Synodo interesset, specialiter illic venerat,) nec non Capitulum insignis Collegiate Ecclesie S. Ioannis Osnaburgi, in scamnis, rubro panno obductis, confidebant; & Clerus reliquus per navim Ecclesie bono ordine distributus considebat.

Finita concione & Sacro Parochiali quod hora sexta matutina inceptum fuit, Illustriss. Suae Celsitudo, (qua ob nimiam pluviam ex Residencia a Clero more solito commode adduci non poterat,) in theatra, Anticis suis stipata vehebatur ad Ecclesiam Divi Pauli; mox accedebant Canonici Cathedralis Ecclesie; & interea reliqui de Clero, bini & bini, ex loco prope Sacristiam procedebant, Chorum circummeando ad navim Ecclesie; hos subsequutum fuit Capitulum, ac deinde Illustrissima Suae Celsitudo. Qua dum Ecclesiam ingressa fuit, ceremonialia omnia, ut in Synodo vernali quinta peracta fuerunt.

Illustrissimus, Ecclesiam ingressus, mox in throno suo, cum Hora diurne minores ad Sextam usque inclusive decantatae essent, Nonam inchoavit. qua finita, sollemnis per ambitum & Ecclesiam processio, (pluvia longiorem circuitum impediente,) cum deportatione praecipuarum Reliquiarum Civitatis Osnabrugensis, hoc ordine instituta fuit.

Primo praecedebant vexilla cum Crucibus; ac deinde Clerus eo ordine ac modo, ut in Synodo Osnabrugensi quinta.

Post Capitulum Cathedralis, deferebatur, per duos Vicarios sancti Ioannis in Dalmaticis rubris, tumba argentea cum Reliquiis corporis unius Martyris ex legione Thebaeorum. Sequebatur secunda tumba, portata per duos Vicarios Cathedralis Ecclesie, similiter sacris paramentis paratos; cui inclusa erant aliquot integra Capita SS. Virginum ac Martyrum ex societate sanctae Vrsulae.

Tertiam tumbam succollabant duo alumni Se-

minarii Osnabrugensis in Dalmaticis, cum corpore sanctae Cordulae Virginis & Martyris ex societate sanctae Vrsulae. Quarta tumba cum corpore sancti Hermagora, Patriarchae Aquileiensis ac Martyris, portata fuit similiter per duos Vicarios, ut priores, Dalmaticis rubris indutos. Quinta magna tumba deinde deferebatur cum integris corporibus sanctarum Reginae ac Iuliane, item trium aliarum Virginum ac Martyrum ex societate sanctae Vrsulae innominatarum; cui humeros supponebant octo ex P.P. Dominicani Ordinis Praedicatorum, Dalmaticis induti. Sextam, cum corpore sancti Adolphi Episcopi & Confessoris Osnabrugensis vigesimi octavi, humeris gestabant duo Parochi in vestibus sacris. Septimam, qua corpus sancti Pirmerii Episcopi & Martyris ex societate sanctae Vrsulae continebat, portarunt duo Vicarii Cathedralis Ecclesie. Octavum locum tenebat tumba, S. Candidi Martyris corpus continens, ex societate Thebaeorum, portata per duos Canonicos sancti Ioannis; in cuius Ecclesia cum veneratione hucusque asservatum fuit. Nona tumba sequebatur cum corpore S. Crispini Martyris ac Patroni Diocesis, quam circumferebant Diaconus & Subdiaconus Missae. Decima tumba, cum corpore sancti Crispini Martyris, similiter Patroni Diocesis, ultimo loco per duos Canonicos Cathedralis Ecclesie, pluvialibus indutos, deportata fuit. Singulas tumbas praecedebant Ephebi Illustrissimi cum facibus. Ultimo loco sequebatur Illustrissimus, indutus Pontificalibus, cum ministris assistentibus; ac deinde frequens populus, qui huic processioni devotionis causa intererat. Vi primum Clerus cum praefatis Sanctorum Reliquiis Ecclesiam ingressus fuit, habita est statio sollemnis in navim Ecclesie, & cantatae Antiphonae de Dedicatione; quibus Illustrissima Suae Celsitudo, decantato per Diaconum & Subdiaconum Versiculo, subiunxit Collectam, & Clerus Responsorium; ac interea tumba in altari suis locis repositae sunt per Clericos, ad id constitutos. Post haec Illustrissima Suae Celsitudo thronum ascendit, induit se paramentis Missalibus, Sacrum incepit, & alia acta fuere, ut supra.

Synodus haec Diocesana tribus Sessionibus absoluta fuit; atque tam in prima quam in secunda Sessione, & qualibet vice, Illustrissima Suae Celsitudo ad Clerum per horam dixit, de zelo erga Deum & res divinas ac proximum, praesertim in Ecclesiasticis personis & Sacerdotibus, accendendo.

SESSIO SECVNDA.

Hora secunda pomeridiana, die eodem, secunda Vesperae de Dedicatione Ecclesie in Choro decantatae fuerunt. medio tertiae, campana maiori, ad Synodum signum datum fuit. Hora tertia pomeridiana, praevia campanarum compulsatione sollemni, Illustrissimus processit ad

Ecclesiam Cathedralis, post cuius ingressum in Ecclesiam, ceremonialia Synodi consueta, donec ad locum Capitularem perventum esset, observata fuerunt. In loco Capitulari denique Illustrissima Suae Celsitudo, per horam, ad Clerum, priorem mano inceptae concionis suae materiam continuando, dixit. Sub ipsa concione, Illustrissima Suae Celsitudo,

E e ad Cru-

ad Crucifixum in altari positum conversa, coram eodem, & toto Clero, pluribus ac efficacibus verbis protestata fuit, quod Episcopale munus suum per tot jam annos omnibus modis adimplere studuerit, ac proinde in conscientias singulorum, toties respectiue admonitorum, correctorum & punitorum,

reiciat, easdemque oneret, si, quæ, pro suâ & subditorum singulis commissorum salute, agenda fuerunt ac posthac erunt, non præstent.

Sermone finito, Secretarius Synodi resumpsit lectionem Decretorum Synodaliū.

S E Q V V N T V R D E C R E T A S Y N O D A L I A.

DECRETVM I.

CVm, per operosè completam tandem Visitationem generalem Diœcesis Nostræ Osnabrugensis, cognoverimus, varia, hæcenus salubriter publicata & intimata, tam Synodalia quam Visitationis Decreta non observari; pro Pastoralis officii sollicitudine, necessarium duximus, quædam, uti fundamenta reliquorum, in hac Synodo repetere, ac denuo inculcare, seu de novo promulgare; ut sequitur.

DECRETVM II.

Tanta est quorundam negligentia, & inexcusabilis socordia & inobedientia, ut ne quidem Constitutiones, hæcenus legitime publicatas & receptas, apud se habeant, sed nec illas, aliave ipsis intimata Decreta, legant, aut, interrogati de eis, rationem reddere possint. Vnde serio mandamus & præcipimus, ut quilibet librum Synodalem, Agendam, Missale, Proprium Sanctorum hujus Episcopatus, item Catechismum, ac librum Cationalem vulgaris idiomatis, jam jam typis evulgandum, nec non Decreta Nostra Visitationis propria, penes se quisque habeat, retineat, legat & revolvat, sed & accuratè observet, & observari respectiue faciat, ut suo tempore, interrogatus de iis, rationem reddere possit.

DECRETVM III.

Festa, processiones, jejunia, abstinentiæ, juxta sanctæ Matris Ecclesiæ, nec non Calendarii & Directorii Osnabrugensis dispositionem, diversis in locis non ritè observantur, aut omnino negliguntur. Quare, jure merito, longos viarum anfractus, in processionibus de nocte fieri solitos, cum omnibus commessationibus, in processionibus etiam nonnullis, usitatis, abolitos volumus; ac, ut vigor Apostolicarum & Diœcesanarum Constitutionum accuratè observetur, demandamus. in quo Pastores suum officium singuli præstabunt.

DECRETVM IV.

Licentiæ, die festo laborandi, inconsideratè sine gravi causâ non concedantur. Processiones tamen, hæcenus tribus feriis sextis post Trinitatis fieri consuetæ, in posterum tribus Dominicis fiant, in omnibus Pærochiis.

DECRETVM V.

Reperiuntur non pauci, qui contra Decreta, antehac publicata, malunt cum famulatio alienæ religionis, quàm suæ, convivere; nonnunquam cum suspitione pravâ laicorum. Itaque inculcatur serio, ut quilibet Ecclesiasticus ab hujusmodi consortio se abstineat.

DECRETVM VI.

Ambitiosa quorundam avaritia, multa sibi coacervat beneficia Ecclesiastica, unde execrabiles hac in parte jure communi statutas pœnas reponimus; monemusque omnes & singulos qui diversâ beneficia possident, ut vel dispensationem, intra mensis spaciū, Nobis aut Nostrò Officiali exhibeant, causasque dispensandi probent, vel beneficia sua resignent, aut se privandos esse sciant.

DECRETVM VII.

Solliciti etiam sumus de animabus, Nobis concreditis, uti thesauro inter acatholicos hic abscondito. Itaque necessarium est, ut accuratius, quam hæcenus factum fuit, nomina Communicantium in Paschate singulis annis, uti & conversorum singulis trimestribus, Nobis vel Officiali Nostrò exhibeant; & licet nullus ad Religionem orthodoxam accesserit, nihilominus id præstent; & ita de sollicitudine doceant Pastoralis officii.

DECRETVM VIII.

Qvandoquidem Seminarium Clericorum huic Diœcesi ante omnia necessarium, juxta sacrosancti Concilii Tridentini Decreta ac monita, serio desideramus ab omnibus, ut, secundum anteriores Constitutiones, huic sacro instituto aliquid in ultima voluntate legent, aut aliàs contribuant.

D E